

ve, sterken het gezicht: zyn ook bequaam in de ruifingen en doofheyt der ooren; zy suiveren met een woort alle vochten uit.

Dosis tot een drachme.

TIENDE AFDEELING,

Van de OLIEN.

Uitgeperste Olien.

Oleum Amygdalarum Dulcium.

NEemt drooge foete *Amandalen*, die niet rans en zyn, soo veel gy wilt.

Kleen gestooten zynde, doetze in een grove kaasdoek, en parst daar, sonder warmte maken, de olie uyt.

Een once versch ingenomen dryft de nageboorte af en graveelig sand; van buiten is sy versagtende.

Op gelyke wyze maakt men ook

Oleum Amygdalarum amarum.

Laurinum, dese komt uit de gelukkige Eilanden.

Macis, wort uit Indien gebragt.;

Nucis Juglandis.

Moschatæ, komt uit Indien.

Olivarum Maturarum, komt uit Spanjen.

Immaturarum, dat is, Omphacium, komt uit Spanjen.

Pal-

Van de Olien.

158

Palmae, komt uit Guinea en Indien.

Sem. Erucae, Hyosciamy.

Lini, Nigellae.

Papaveris,

Werden geprepareert.

Oleum Ovorum.

Neemt soo veel eyeren als gy wilt, kooktse heel hart, neemt de doiren, braadtse in een bekken totse olyagtig werden, en perstse uit.

Men gebruikse om te versagten, en werdt qualyk tegen het scheursel gebesigt; doet alle lidteekens uit, die na het branden gelaten zyn, stilt de pyn der ooren en tanden; doet het hair groeijen; geneeft de hair worm en douworm: is dienstig tot winter handen en winter voeten, kloven in de borsten.

Olien door weiken en koken.

Oleum Absinthii.

Neemt d'opperste groene topjes van den *Alsem* klein gesneden en gestooten zynde, vier oncen doet daar by,

Ol. Omphacini, drie pond.

Laatze vyftien dagen in de Sonne of andere warme plaats staan in een toegesloten fles: doetse door een doek, en stelt daar weder nieuwe *Alsem* op, dit tot dry reisen herhalende, by de laatste infusie sult gy vier oncen

G. 6

sap

fap van Alfem doen, en koken het tot al het vogt vervlogen is, doet de olie dan door een doek, en bewaartse.

Uiterlyk opgestreken isfy verwarmende, silt het braken en walgen, dood de wormen. Men mengtse ook onder de klystereen tegen de wormen en winden, dus maakt men

O L E U M

Anethinum, uit de bladen en bloemen.

Chamæmelinum, uit de bloemen.

Cydoneorum, uit de Queeappels met de basten en Oleum Omphacinum.

Hyperici, uit de topjes en bloemen.

Keirinum, uit de geele muurbloemen.

Lilliorum alborum, uit de bloemen.

Majoranæ nobilis.

Menthæ crispæ sativæ, met Omphacinum.

Neptæ.

Nymphææ, uit de witte bloem en Omphacinum.

Rosaceum completum uit de opene rosen met rype olie.

Rosaceum comphacinum, uit rode knoprosen, en onrype olie.

Rutaceum.

Scorpionum simplex, met olie van bittere Amandelen

Solani, uit de bladen en besien met olie van knoprosen.

Trifolii odorati, uit de bladen en bloemen.

Vio-

Violarum, uit de bloemen en onrype olie.

Verbasci, uit de bloemen en rype olie.

Dese versch gestooten zynde, werden eenige dagen in de Son geweikt, welke door gedaan zijnde, wederom met nieuwe kunnen ververscht werden; kook de olie op het laast tot by in 't vuur druppelende niet meer en kraakt. Doette door een doek, en bewaartse.

De kragten zyn als de kruiden telts.

Oleum Capparum.

℞. Cort. rad. Capparum, *unc. unam.*

Tamarisci,

Rad. Cyperi.

Sem. Agni Casti.

Fol. Scalopendrii of

Ceterach, *aa drach.*

Rutæ, *drach. unam.*

Aceti vini.

Vini optimi, *aa unc. duas.*

Olei maturi, *libr. unam.*

Dese te samen eenige tyd geweikt hebbende, kan men sagjes uitdampen, doorpersen en bewaren.

Zy is goed gestreeken op alderhande harde buiken en harde milten.

Olei Castorei.

℞. Castorei,
 Styracis Calamitæ,
 Galbani, Opopanacis,
 Euphorbii,
 Cassiæ Ligneæ,
 Rad. Costi, Ciperi,
 Pyrethri,
 Spicæ Nardi Indicæ,
 Fol. Sabinæ, Croci,
 Schœnanthi,
 Cubebæ,
 Piperis longi,

nigri, aa *drach. duas.*

Olei, *libr. tres.*

Vini odoriteri, *libr. duas.*

Kookt deselve als voren.

Zy is dienstig in alle senu- en hoofd-
 siekten die uyt koude komen, tegen de trek-
 kingen, kramp, beven der leeden, en lam-
 migheid.

Oleum Crocinum voor het Emplastrum de Ranis

℞. Croci Britannici,
 Cardamomi,
 Radicum Acori, aa *unc. unam.*
 Myrrhæ, *unc. sem.*

Laat alles ses dagen lang in den azyn wei-
 ken, doet daar by *Olei Oliv., lib. un. & sem.*

Kookt alles sagjens tot de vogtigheid ver-
 ylogen is, druktse uit en bewaartse.

Men gebruikte in alle zenuwziekten,
 kou-

koude Moederquaalen en verhardingen.

Oleum Euphorbii.℞. Euphorbii, *unc. sem.*

Olei Keyrini,

Vini odori, *aa unc. quinque.*

Kookt alles te samen tot de wyn vervlogen is, doetse door een doek, en bewaartse.

Haar gebruik is in de hoofdpyn en slaapfiekten in de neusgewreven. Is bequaam in 't uitvallen der hairen, oortuiting, jigt, flesceyn, verhardingen, &c.

Oleum Irinum.

Neemt versche wortels van *Iris* gestoten *libr. sem.* verle bloemen van blaauwe *Iris* *libr. unam.* het kooksel, of sap van *Iris* wortel, *libr. unam.* *Olei Olivarum* derdehalf pond; kooktse sagjes tot alle vogt vervlogen is, en doetse door een doek.

Dezelve doet versagten, vermurwen en verdwynen, en daarom bequaam in alle verhardingen.

Oleum Lumbricorum terrestrium.

Neemt een half pond *Aardwormen*, die in goede sterke wyn gewassen zyn. *Olie van Olyven twee pond, Vini alb. vier oncen* kooktse

106

totalde vogt uitgewasemt is, persise uit en bewaartse.

Zy is pynstillende en bequaam in alle zenuwziekten, en steken der zenuwen en pefen.

Oleum Mastichinum.

℞ Mastiches electæ, *unc. tres.*

Olei Rasacei, *libr. unam.*

Vini odori, *uncias duas.*

Kookt alles als boven.

Zy wert gebesigt in swakheden der maag en darmen van buiten opgestreeken, item in alle zenuwqualen.

Oleum Mucaginum.

℞ Rad. Althææ rec. incisarum, *unc. quat.*

Scilæ recentis contusæ, *unc. unam.*

Sem. Fœnugræci, *ongestooten.*

Lini, *ongestooten, aa unc. unam & sem.*

Laatse in een goed deel waters weiken, totse al haar slym hebben afgeleid, doet dan by dese slym

Olei anethini,

Chamæmelini,

Liliorum alborum, *aa unc. sex decim.*

Kooktse sagjes tot alle de vogtigheid vervlogen is, en doetse door.

Sy

Sy wert in sommige salven en pleisters gebruikt. Is (soo men meint) seer versagende.

Oleum Myrtillorum.

℞ Bacc. Myrti & contus, *libr. sem.*

Olei Omphacini, *libr. unam & sem.*

Vini rubri austeri, *unc. quatuor.*

Een tyt lang geweikt hebbende kooktse tot alle vogt vervlogen is, en zygtse door.

Men segt dat dese Olie is te samen trekken en verkoelende, dienende om de inflammatien te verkoelen, en kan mede voor een defensijf verstreken, op dat op een gebroke been of ontleding, geen inflammatie sou volgen.

Oleum Nardinum.

℞. Splcæ Nardi, *unc. tres.*

Fol. Majoranæ, *unc. duas.*

Lauri,

Ligni Aloës,

Rad. Calami aromatici,

Cyperi, Helenii,

Cardamomi, Macis,

Scenanthi, aa *dry lood.*

Vini albi,

Aquæ comm. aa *unc. quatuordecim.*

Olei Olivarum. *libr. quatuor, & sem.*

Twee, of dry dagen op een warme plaatse geweikt hebbende, kooktse sagies tot alle

le

le vocht vervlogen is, en doetze door.

Deselve is verdunnende en bequaam in koude hoofd- en zenuwziekten; verwarmt de maag en ingewanden, geneest de Jammigheid, doet de geswellen verdwynen, stillt de nier- en blaaspyen.

Oleum Vulpinum.

Neemt een Vos van zyn huid en ingewand ontweid, breekt de beenen en bryfelt hem in kleine stukken, kookt hem in sout water, half gaar zynde, doet daar by

Oude olie *libr. quatuor.*

Herb, Anneth,

Origani,

Thymi, aa *libr. sem.*

Kookt allestot het vlees van de beenen valt en het vogt vervlogen is: doet het door een doek en persfe uit.

De kragten zyn als in de *Oleum Lumbricorum.*

G E D I S T I L E E R D E

O L I E N.

O L I E van

Bacc. Juniperi,
Caryophyllorum,
Cinamomi,

Ligni

Ligni Rhodii.

Macis

Majoranæ.

Nucis Moschataæ.

Origani Cretici.

Rorismarini.

Spicæ.

Sem. Aneth.

Anisi.

Carui.

Fœniculi.

Van dese komen sommige uit *Indien*, en andere werden hier aldus gemaakt.

Men neemt de Kruiden of Saden, welke men dry dagen lang met sout laat weiken, welke dan op de gemeene wyse gedistilleert werden, so krygt gy water en olie, van welke de olie moet afgescheiden werden,

Dese Olien hebben de kragten van hare simplicien.

Oleum Corticum Aurantiorum, en *Citriorum*.

Neemt het gele van dese versche basten, soo veel gy begeert, laatse dan een dag of twee in water weiken, totse rot zyn, gelyk sommige willen; want dan heeft men een stinkende olie. Maar distileertse versch op de gemeene wyze, soo hebt gy water en olie.

Zy dienen in kolyk, koude maag siekten en winden.

De-

Dosis guttæ 1, 2, 3, 4 5 8, 10.

Oleum Cera.

℞. Cerae, part unam.

Arenæ, part. tres.

Roert het sand by het gesmolten wasch, en distilleert in het sand door een retort, niet met alte sterken vuur. Dese Olie wert nog eens gerectificee.

Men gebruikse in alle zenuwziekten, peessteken, verwrongen en verstramde leden, jicht, hystecyn en alle koude siekten.

Oleum Laterum of Philosophorum.

Neemt oude roode tichels, gestooten zynde, maakse gloeiend, en blusse in oude klare olie, welke tot een subtyl poeder gevreeven zynde, met een retort in heet vuur gestookt werd.

De kragten zyn als van de *Oleum Terra.*

Oleum Succini.

℞. Succini albi of flavi q. s.

Doer 'er ontrent ook soo veel sand by, en distilleert door de retort, met niet te sterken vuur. Soo hebt gy *Spiritus*, *Sal* en *Oleum Succini.*

Zy heeft de kragten als vooren. Is ook dienstig ingenoomen om graveel en de stonden af te dryven, als ook om een zaadloop te geneesen. Tempert alle zuure vogten.

Oleum

Oleum of Spiritus Salis.

Meemt seer sterke pekels, dat uit de sout-
wateren drupt, smyt daar in oude gloeyende
tichels, 't welk eenige reifen moet gedaan
worden, deze dan tyn gestooten zande wer-
den in een retort gedaan, en met een groo-
te ontranger gedistilleert.

Dese wederstaat alle verrottinge, ontdoet
de verstoppingen der ingewanden: su-
bert de nieren en blaas van 't graveel; en is in de
watersugt een deitig middel; zy tempert de
gal, en alle swavelige en siltige vogten.

Zy word niet alleen gebruikt, maar elders
onder gemengt; en in een pint nat mag men
een scrupel mengen, 't bette is na de zuure
smaak te oordeelen.

Oleum of Spiritus Sulphuris Per Campanam.

Set uw Swavel in een vlakke schotel te
branden, hangt over de kroes met swavel
een glazen klok 't welk in de kelder op een
vogtige plaats moet verrigt werden.

Men gebruykse om te verkoelen in de Ju-
leppen gedaan tegen de koorts: sy tempert
de gal en alle siltigheden,

Oleum Terebinthina

Neemt een goet deel *Terpentyn*, distil-
leer die met water op de gemeene wyze

Zy

Zy doet wel water losen, dryft het graveel af, is goet in zaadloop, borstfiekten van kouw, alle zenuwziekten, verkrompen en verlamde leden, ruifingen in 't oor, jigt en diergelyke.
Dosis innerlyk 4 6, 8, en 10. druppels.

Oleum Vitrioli.

Neemt *Roomse Vitriool*, die tot rood worden toe is gebrand en daar na fyn gevreven, doetse in een beharnaste retort of steenen cucurbita, doet daar aan een wyde ontfanger, men gebruikt 'er wei van die groote Oostindische potten toe, en distilleert met graden
De kragten zyn als in de *Spiritus Sulphuris*, dog de dosis wat minder.

Olien die door smelting
gemaakt werden.

Oleum of Liqueur Guajaci.

℞. Gummi Guajacini q. v.
Ontdoetse in voorloop van Brandewyn, en zytse eens door.

Zy doet sweeten, en is in de Venusfiekten goed

Oleum Myrrha.

Neemt een hard gekookt ei, doet het doir daar uit, vult het wit met gestooten Myrrhæ, bind het weder toe, en hangt het in een vogt-
tigit

tige plaats, soo druipt daar een oliagtige vogt uit.

Sy geneest de kloven der borsten en winter handen, maar dient altyd versch bereid te werden.

Oleum of Liquor Plumbi.

Neemt een goed deel gecalcineert lood, laat die op gedistilleerde edik staan, filtreert het zelve door een kladpapier, en bewaart het, is dienstig tot alle ontfteekingen.

Oleum of Liquor Tartari.

Neemt wit gebrande wynsteen soo veel gy begeert, gepoedert zynde, doetse in een linnen sakjen. en hangtse in een vogtige kelder, set onder het sakjen een schotel, zo druipt uw *Liquor* daar in, welke gy filtreren sult en bewaren.

Hier uit werden verscheide andere geneesmiddelen bereid. Het maakt de huid schoon en glad. Is pisdryvend, en bequaam in koortsen en alle verstoptheden.

Hier by telt men ook de

Oleum Petra naturale.

Welker gebruik is als de *Oleum Philosophorum*.

ELF.